

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุด โรงเรียนของผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ของผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหาร ครูบรรณาธิการ และครูผู้สอนของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดขอบเขตการวิจัย

1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย โดยใช้กรอบแนวคิดขอบข่ายการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 27-30) 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านบริการและกิจกรรม ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

1.2 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูบรรณาธิการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพื้นดินเขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 2,875 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 176 คน ครูบรรณาธิการ 176 คน และครูผู้สอน 2,523 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูบรรณาธิการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพื้นดินเขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 51) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 577 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 121 คน ครูบรรณาธิการ 121 คน และครูผู้สอน 335 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.3.1 จำแนกโรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 1-3 ทั้งหมด 176 แห่ง ตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 143 แห่ง และโรงเรียนขนาดใหญ่ 33 แห่ง

1.3.2 เปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 51) เพื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3.3 สุ่มผู้บริหารของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ได้ผู้บริหารจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 98 คน และจากโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 23 คน

1.3.4 สุ่มครูบรรณารักษ์ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ได้ครูบรรณารักษ์จากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 98 คน และจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 23 คน

1.3.5 สุ่มครูผู้สอนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ได้ครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 225 คนและจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 110 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพและขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมและรายด้าน
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) และตามขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)
4. วิเคราะห์ลำดับความเร่งด่วนในการพัฒนางานห้องสมุดโรงเรียน โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
5. วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษา ภาพสันธุ์ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 577 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร 121 คน ครูบรรณารักษ์ 121 คนและครูผู้สอน 335 คน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนขนาดใหญ่ 156 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 421 คน

2. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน ที่มีต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านการเงินและงบประมาณ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

2.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านการเงินและงบประมาณ

2.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

2.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านการเงินและงบประมาณ

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านบุคลากร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูบรรณารักษ์ควรเป็นผู้มีอรรถาธิบาย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีจิตใจบริการ ครูบรรณารักษ์ควรมีเวลา และครูบรรณารักษ์มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

3.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุด

โรงเรียน ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูบรรณารักษ์ควรเป็นผู้มี อรรถาศัย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีจิตใจบริการ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดควรมีคุณวุฒิทาง บรรณารักษศาสตร์โดยตรง ครูบรรณารักษ์ควรมีเวลา และครูบรรณารักษ์มีความรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และครูบรรณารักษ์มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุด โรงเรียน ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูบรรณารักษ์ควรมีเวลา ครูบรรณารักษ์ควรเป็นผู้มีอรรถาศัย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีจิตใจบริการ และสนับสนุนให้ครู บรรณารักษ์เข้าร่วมประชุม อบรมทางวิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ

3.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุด โรงเรียน ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูบรรณารักษ์ควรเป็นผู้มี อรรถาศัย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีจิตใจบริการ ครูบรรณารักษ์ควรมีเวลา และสนับสนุนให้ครู บรรณารักษ์เข้าร่วมประชุม อบรมทางวิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ

4. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตาม สถานภาพ ด้านการเงินและงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ใน ระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทางราชการ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียนโดยตรงทุกปี โรงเรียน ให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด และมีการระดมทรัพยากรจากห้องสมุด โรงเรียนตามข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

4.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุด โรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ใน ระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ทางราชการ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียนโดยตรงทุกปี โรงเรียน ให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด และมีการระดมทรัพยากรจากห้องสมุด โรงเรียนตามข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์

4.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของ ห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณา

รายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ทางราชการควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียนโดยตรงทุกปี โรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด และมีการระดมทรัพยากรจากห้องสมุดโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์

4.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ทางราชการควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียนโดยตรงทุกปี โรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด และหลักฐานงานการเงินทุกรายการของห้องสมุด ควรได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

5. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ โดยรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน มีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทได้สะดวก และไม่มีสิ่งรบกวน เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น คิว้น เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

5.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่มีสิ่งรบกวน เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น คิว้น และมีสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

5.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน ไม่มีสิ่งรบกวน เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น คิว้น มีอาคารเป็นเอกเทศหรือเป็นส่วนและมีสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

5.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์อยู่ โดยรวมในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีอาคารเป็นเอกเทศหรือเป็นสัดส่วน มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก และไม่มีสิ่งรบกวน เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น ควัน

6. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านการให้บริการและกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 12 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร มีแผนการบริการและกิจกรรมประจำปี และครูบรรณารักษ์ประสานกับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

6.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีแผนการบริการและกิจกรรมประจำปี ครูบรรณารักษ์ประสานกับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรและมีกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ

6.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร ครูบรรณารักษ์ประสานกับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษรและมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและมีกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้ห้องสมุดแก่ผู้ใช้บริการ

6.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 12 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีแผนการบริการและกิจกรรมประจำปี มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

7. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อมัลติมีเดีย CAI มีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล และมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า

7.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อมัลติมีเดีย CAI มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร และมีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล

7.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 9 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการสำรวจความต้องการและความสนใจของผู้ใช้บริการห้องสมุดเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทรัพยากรสารสนเทศ มีการจัดระบบสารสนเทศให้สะดวกในการเข้าใช้บริการ และมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่ VCD DVD และมีการประเมินผลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

7.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร และมีทรัพยากรสารสนเทศครบทุกหมวดหมู่

8. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนทั้ง 2 ขนาดที่มีต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านบุคลากร รองลงมา ได้แก่ ด้านการเงินและงบประมาณ และด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

8.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านการเงินและงบประมาณ และด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

8.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ และด้านการเงินและงบประมาณ

9. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูบรรณารักษ์ควรเป็นผู้มีอรรถาธิบาย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีการจัดใจบริการ ครูบรรณารักษ์ควรมีเวลา และครูบรรณารักษ์มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า

9.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูบรรณารักษ์ควรเป็นผู้มีอรรถาธิบาย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีการจัดใจบริการ ครูบรรณารักษ์ควรมีเวลา และสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์เข้าร่วมประชุม อบรมทางวิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ

9.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูบรรณารักษ์ควรมีเวลา ครูบรรณารักษ์ควรเป็นผู้มีอรรถาธิบาย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีการจัดใจบริการ และครูบรรณารักษ์มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

10. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ทางราชการควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียนโดยตรงทุกปี โรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด และมีการระดมทรัพยากรจากห้องสมุดโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์ เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

10.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ทางราชการควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียนโดยตรงทุกปี โรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด และหลักฐานงานการเงินทุกรายการของห้องสมุด ควรได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

10.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ทางราชการควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดโรงเรียนโดยตรงทุกปี โรงเรียนให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาห้องสมุด และมีการระดมทรัพยากรจากห้องสมุดโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์

11. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน และมีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ไม่มีสิ่งรบกวน เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น คิว และไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

11.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน และมีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน มีอาคารเป็นเอกเทศหรือเป็นส่วน และไม่มีสิ่งรบกวน เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น คิว

11.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรม

ตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน และไม่มีสิ่งรบกวน เช่น เสียง กลิ่น ฝุ่น คิวบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และมีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก

12. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีแผนการบริการและกิจกรรมประจำปี มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุด เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

12.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก 10 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีระเบียบการใช้ห้องสมุดเป็นลายลักษณ์อักษร มีแผนการบริการและกิจกรรมประจำปี และครูบรรณารักษ์ประสานกับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน

12.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีแผนการบริการและกิจกรรมประจำปี มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุด และมีการจัดนิทรรศการเหตุการณ์ที่กำลังอยู่ในความสนใจของนักเรียนและชุมชน

13. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร และมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อมัลติมีเดีย CAI เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

13.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก 9 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร และมีทรัพยากรสารสนเทศที่มีสาระและสอดคล้องกับหลักสูตร

13.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก 9 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น สื่อมัลติมีเดีย CAI มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ ได้แก่ VCD DVD และมีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลและมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

14. วิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

14.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านบุคลากร พบว่า ไม่แตกต่างกัน

14.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านการเงินและงบประมาณ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

14.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ของผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ และครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของ

ห้องสมุดโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ แตกต่างกันไปแล้ว จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยทีละคู่เพื่อดูว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดแตกต่างกันบ้าง โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ระหว่างผู้บริหารกับครูบรรณารักษ์ และครูบรรณารักษ์กับครูผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

14.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านบริการและกิจกรรม พบว่า ไม่แตกต่างกัน

14.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนา

คุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านทรัพยากรสารสนเทศ แตกต่างกันขั้นต่อไปจะทำการทดสอบค่าเฉลี่ยที่ละคู่เพื่อดูว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดแตกต่างกันบ้าง โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านทรัพยากรสารสนเทศ ระหว่างผู้บริหารกับครูบรรณารักษ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านทรัพยากรสารสนเทศ ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน และครูบรรณารักษ์กับครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

15. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

16. วิเคราะห์ลำดับความเร่งด่วนในการพัฒนางานห้องสมุดโรงเรียน พบว่า ด้านการเงินและงบประมาณ มีความเร่งด่วนมากที่สุด (39.8%) รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลากร (27.6%) และด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ (27.6%) ตามลำดับ

17. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้

17.1 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านบุคลากร พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรมีครูบรรณารักษ์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ควรมีการส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ และควรคัดเลือกครูที่มีความสนใจมาทำงานห้องสมุด

17.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านการเงินและงบประมาณ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับห้องสมุดโดยตรง และมีการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากแหล่งอื่น

17.3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรมีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ มีวัสดุและครุภัณฑ์ในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ และมีพื้นที่กว้างขวาง และมีจุดบริการอย่างเพียงพอ

17.4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านบริการและกิจกรรมพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรมีการจัดกิจกรรม

ส่งเสริมการอ่าน ควรจัดกิจกรรมห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน และมีระบบการให้บริการที่ทันสมัย

17.5 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านทรัพยากรสารสนเทศพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรมีบริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ควรมีคอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ และควรมีสื่อ VCD และ DVD อย่างเพียงพอและหลากหลาย

อภิปรายผล

จากผลการสรุปการวิจัยแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้เขต 2 ตามกรอบแนวคิดขอบข่ายการบริหารงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2543 จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านบริการและ กิจกรรม และด้านทรัพยากรสารสนเทศ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องมาจาก สภาพการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนยังมีความขาดแคลน และยังไม่ได้มาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมนี้ก อุตมะโกกิน (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู บรรณารักษ์ และครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการโดยส่วนรวม และจำแนกตามสถานภาพ มีปัญหาในการดำเนินงานห้องสมุดโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นครูบรรณารักษ์มีปัญหาด้านวัสดุ ครุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก และมีปัญหาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านบุคลากร

1.1.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ครูบรรณารักษ์มีอัตราฯ 1 คน มนุษย์สัมพันธ์ และจิตใจบริการในระดับน้อย บุคลากรที่รับผิดชอบงานห้องสมุดนั้นไม่มีคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์โดยตรง และทำงานด้วยความจำใจ ไม่มีเวลาเนื่องจากมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ มาก จึงทำให้งานไม่

ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ นรินทร์ นันทิพงศา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ในด้านบุคลากร ควรมีการบริหารงานห้องสมุดในรูปคณะกรรมการ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ ผู้บริหารควรเอาใจใส่ มีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ คุรุบรรณารักษ์ห้องสมุดควรมีวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง และไม่ควรมีชั่วโมงสอนหรือทำงานหลาย ๆ อย่างในโรงเรียน รวมทั้งควรเป็นผู้มีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1.1.2 คุรุบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก บุคลากรที่รับผิดชอบงานห้องสมุดนั้นมีภาระงานอื่นมาก คุรุบรรณารักษ์มีอัธยาศัย มนุษยสัมพันธ์ และจิตใจบริการในระดับน้อย และโรงเรียนมีการสนับสนุนให้คุรุบรรณารักษ์เข้าร่วมประชุม อบรมทางวิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ จิตพร ศรีสัมพันธ์ (2540 : 89-90) ที่ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สภาพการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่ได้จบบรรณารักษศาสตร์โดยตรง ต้องทำหน้าที่สอนด้วยทำให้มีเวลาปฏิบัติงานห้องสมุดน้อย และบุคลากรห้องสมุดมีน้อย เนื่องจากผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับห้องสมุดเท่าที่ควร

1.1.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก คุรุบรรณารักษ์มีอัธยาศัย มนุษยสัมพันธ์ และจิตใจบริการในระดับน้อย คุรุบรรณารักษ์มีภาระงานประจำอื่นมากอยู่แล้ว จึงไม่สามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ได้อย่างเต็มที่ และโรงเรียนไม่ค่อยสนับสนุนให้คุรุบรรณารักษ์เข้าร่วมประชุม อบรมทางวิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการจัดมุมหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์งานเทคนิค เนื่องจากไม่จบสาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ครูทำหน้าที่บรรณารักษ์มีงานประจำที่โรงเรียนมาก จึงไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนด

1.2 ด้านการเงินและงบประมาณ

1.2.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุดโดยตรง ซึ่งงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานห้องสมุด สอดคล้องกับ นรินทร์ นันทิพงศา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ด้านการเงินและงบประมาณ ทางราชการควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรอยู่ในหมวดเงินอุดหนุน เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ควรมีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในงานห้องสมุด ระบบการเงินการบัญชีควรมีการจัดทำอย่างถูกต้องเป็นปัจจุบัน

1.2.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก จาก ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุดโดยตรง หน่วยงานต้นสังกัดมีการจัดสรรงบประมาณด้านการดำเนินงานห้องสมุดน้อย ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิชิต จุลมณี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดกิจกรรมห้องสมุดดีเด่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น : กรณีศึกษา ผลการศึกษาพบว่า มีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงานและมีการร่วมมือกับทุกฝ่ายในโรงเรียน

1.2.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุดโดยตรง โรงเรียนส่วนใหญ่ก็ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านอื่นมากกว่างานห้องสมุด และการตรวจสอบหลักฐานด้านการเงินของห้องสมุดไม่เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการจัดมุมหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า งบประมาณที่ได้รับจากการจัดสรรไม่เพียงพอในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

1.3 ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

1.3.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก มีพื้นที่ไม่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน มีแสงสว่างไม่เพียงพอ และอากาศถ่ายเทไม่สะดวก มีสิ่งรบกวนและไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน สอดคล้องกับ นรินทร์ นันทพิงศา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า สถานที่ตั้งห้องสมุดควรมีความเป็นสัดส่วนหรือเป็นอาคารเอกเทศ อยู่ในที่ศูนย์กลาง มีสภาพที่ดีและมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ

1.3.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก มีพื้นที่ไม่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน แสงสว่างไม่เพียงพอ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก มีสิ่งรบกวน และมีสิ่งอำนวยความสะดวกตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน

1.3.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์อยู่ โดยรวมในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่าห้องสมุดควรมีความเป็นเอกเทศ ปราศจากการถูกรบกวนจากสิ่งต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการห้องสมุด สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิขันธุ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการจัดมุมหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ขนาดสถานที่ที่เหมาะสม ขนาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น ขนาดสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นผลกระทบต่อการดำเนินงานและความสำเร็จของโครงการ

1.4 ด้านการให้บริการและกิจกรรม

1.4.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนไม่มีแผนในการให้บริการและการดำเนินกิจกรรมห้องสมุด การประสานงานระหว่างครูบรรณารักษ์กับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมผ่านกระบวนการเรียนการสอนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่า และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด

สอดคล้องกับ นรินทร์ นันทิพงศา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า การให้บริการและกิจกรรม ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและจัดทำโครงการพัฒนาห้องสมุด มีสถิติข้อมูลต่าง ๆ จัดให้มีบริการแก่คณะครู นักเรียน ชุมชน จัดให้นักเรียนได้เข้าใช้ห้องสมุด โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน มีการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งต้องมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ

1.4.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 6 ข้อ อาจเนื่องมาจาก ห้องสมุดยังขาดระเบียบการใช้ห้องสมุดที่เป็นลายลักษณ์อักษร การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด และการประสานงานระหว่างครูบรรณารักษ์กับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมผ่านกระบวนการเรียนการสอน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

1.4.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 12 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนไม่มีแผนในการให้บริการและการดำเนินกิจกรรมห้องสมุด ขาดระเบียบการใช้ห้องสมุดที่เป็นลายลักษณ์อักษร และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานห้องสมุดยังมีน้อยมาก ซึ่งส่งผลต่อการให้บริการของห้องสมุดไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการจัดมุมหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ครูทำหน้าที่บรรณารักษ์มีงานประจำที่โรงเรียนมาก จึงไม่สามารถให้บริการความรู้สู่ชุมชนได้

1.5 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

1.5.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อมัลติมีเดีย ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ที่ให้บริการมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อผู้ใช้บริการ รวมถึงยังไม่มีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการจัดมุมหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ขาดสิ่ง

อำนาจการ ขาดหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ จึงไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนด ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นผลกระทบต่อการดำเนินงานของโครงการ

1.5.2 ครูบรรณารักษ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 9 ข้อ อาจเนื่องจาก ไม่มีการสำรวจความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้บริการห้องสมุด ไม่มีการจัดระบบสารสนเทศที่สะดวกในการเข้าใช้บริการ และไม่มีการประเมินผลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ ภัชรี ภูมิทาทอง (2540: 91-94) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการ การจัดมุมหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีวัสดุไม่ตีพิมพ์ใช้เป็นประจำ เช่น ลูกโลก แผนที่ ของเล่นเสริมทักษะ เทปบันทึกเสียง สไลด์ วีดิทัศน์

1.5.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ อาจเนื่องจาก ไม่มีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล และทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ก็ไม่เพียงพอและไม่ครบทุกหมวดหมู่ สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการจัดมุมหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ จึงไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนด ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นผลกระทบต่อการดำเนินงานของโครงการ

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อาจารย์ แดงอ่อน (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกล่ง จังหวัดระยอง พบว่า ผู้บริหารและครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องจาก ครูบรรณารักษ์มี อรรถาศัย มนุษย์สัมพันธ์ และจิตใจบริการในระดับน้อย ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุดโดยตรง มีพื้นที่ไม่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐาน

ห้องสมุดโรงเรียน โรงเรียนไม่มีแผนในการให้บริการและการดำเนินกิจกรรมห้องสมุด และ
 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศนูปกรณ์
 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อมีน้อย ไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ จิตพร
 ศรีสัมพันธ์ (2540 : 89-90) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา
 ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า สภาพการดำเนินงานห้องสมุด
 โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านบุคลากร

3.1.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของ
 ห้องสมุดโรงเรียน ด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ
 มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ครูบรรณารักษ์มีอัตราค้ำ มนุษย์สัมพันธ์ และจิตใจบริการในระดับ
 น้อย ครูบรรณารักษ์มีภาระงานประจำอื่นมากอยู่แล้ว จึงไม่สามารถปฏิบัติงานในตำแหน่ง
 บรรณารักษ์ได้อย่างเต็มที่ และโรงเรียนไม่ค่อยสนับสนุนให้ครูบรรณารักษ์เข้าร่วมประชุม อบรม
 ทางวิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ

3.1.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาคุณภาพของ
 ห้องสมุดโรงเรียน ด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับ
 มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ครูบรรณารักษ์มีอัตราค้ำ มนุษย์สัมพันธ์ และจิตใจบริการในระดับ
 น้อย ครูบรรณารักษ์มีภาระงานประจำอื่นมากอยู่แล้ว จึงไม่สามารถปฏิบัติงานในตำแหน่ง
 บรรณารักษ์ได้อย่างเต็มที่ และครูบรรณารักษ์ไม่ค่อยมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.2 ด้านการเงินและงบประมาณ

3.2.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของ
 ห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ใน
 ระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุด
 โดยตรง โรงเรียนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านอื่นมากกว่างานห้องสมุด และการ
 ตรวจสอบหลักฐานด้านการเงินของห้องสมุดไม่สม่ำเสมอ

3.2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของ
 ห้องสมุดโรงเรียน ด้านการเงินและงบประมาณอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า
 อยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก ไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุด
 โดยตรง โรงเรียนส่วนใหญ่ก็ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านอื่นมากกว่างานห้องสมุด และ
 การระดมทรัพยากรเข้าห้องสมุดไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์

3.3 ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์

3.3.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก มีพื้นที่ไม่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน มีแสงสว่างไม่เพียงพอ และอากาศถ่ายเทไม่สะดวก ห้องสมุดไม่เป็นเอกเทศ และมีสิ่งรบกวน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการห้องสมุด

3.3.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก มีพื้นที่ไม่เพียงพอสำหรับการบริการและกิจกรรมตามมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน มีแสงสว่างไม่เพียงพอ และอากาศถ่ายเทไม่สะดวก

3.4 ด้านการให้บริการและกิจกรรม

3.4.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก 10 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนไม่มีแผนในการให้บริการและการดำเนินกิจกรรมห้องสมุด การประสานงานระหว่างครูบรรณารักษ์กับครูผู้สอน ในการจัดกิจกรรมผ่านกระบวนการเรียนการสอนมีน้อย และขาดระเบียบการใช้ห้องสมุดที่เป็นลายลักษณ์อักษร

3.4.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านการให้บริการและกิจกรรม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนไม่มีแผนในการให้บริการและการดำเนินกิจกรรมห้องสมุด มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุดน้อย และไม่มีการจัดนิทรรศการ เหตุการณ์สำคัญที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนและชุมชน

3.5 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ

3.5.1 โรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับ มาก 9 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ อาจเนื่องมาจาก ไม่มีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์มีจำนวนน้อย และทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตร

3.5.2 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าอยู่ในระดับ มาก 9 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ อาจเนื่องมาจาก ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อมีน้อย ไม่เพียงพอกับผู้ใช้บริการ และไม่มีบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูล

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนในแต่ละด้านแล้วไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องมาจาก ทั้งโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ต่างก็มีความขาดแคลนทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนให้เป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพเหมือนกัน

5. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านบุคลากร ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ ด้านบริการและกิจกรรมและด้าน ทรัพยากรสารสนเทศ ปรากฏผลดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านบุคลากร พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรมีครูบรรณารักษ์ที่มีวุฒิการศึกษา บรรณารักษศาสตร์ ควรมีการส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ และควรคัดเลือกครูที่มีความสนใจมาทำงานห้องสมุด ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิขันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บุคลากรขาดความรู้และประสบการณ์งานเทคนิค เนื่องจากไม่จบสาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ครูทำหน้าที่บรรณารักษ์มีงานประจำที่โรงเรียนมาก จึงไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดและไม่สามารถให้บริการความรู้ต่อชุมชนได้ และจิตพร ศรีสัมพันธ์ (2540 : 89-90) ที่ศึกษาสภาพการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่ได้จบบรรณารักษศาสตร์โดยตรง ครูบรรณารักษ์ต้องทำหน้าที่สอนด้วยทำให้มีเวลาปฏิบัติงานห้องสมุดน้อย ผู้บริหารโรงเรียนไม่เข้าใจการดำเนินงานห้องสมุดอย่างชัดเจน บุคลากรห้องสมุดมีน้อย เนื่องจากผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับห้องสมุดเท่าที่ควร ผู้บริหารไม่มีแผนการดำเนินงานห้องสมุดที่เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน ทำให้ยากแก่การดำเนินงานห้องสมุด อีกทั้งนรินทร์ นันทิพงศา (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดควรมีวุฒิทางด้านบรรณารักษศาสตร์โดยตรง และไม่ควรมีชั่วโมงสอนหรือทำงานหลาย ๆ อย่างในโรงเรียน รวมทั้งควรเป็นผู้มี ทัศนคติและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และประคอง โคตะวงษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึงปัญหาของ

โครงการจัดมุมหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาว่า ด้านการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน บริการยังมีปัญหาเกี่ยวกับครูบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบโครงการและห้องสมุด เพราะยังขาดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานบริการ และเวลาในการทำงาน โครงการและห้องสมุดยังไม่เต็มที่เท่าที่ควร เนื่องจากต้องรับผิดชอบงานสอนและงานอื่น ๆ

5.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านการเงินและงบประมาณ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับห้องสมุดโดยตรง และมีการระดมทรัพยากรและงบประมาณจากแหล่งอื่น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า งบประมาณที่ได้รับจากการจัดสรรไม่เพียงพอในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ และนรินทร์ นันทิพงศา (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ทางราชการควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรอยู่ในหมวดเงินอุดหนุน เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ควรมีการจัดเตรียมงบประมาณเพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในงานห้องสมุด ระบบการเงินการบัญชีควรมีการจัดทำอย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับ ประคอง โศตวงษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า งานงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อการจัดหาวัสดุสารนิเทศและครุภัณฑ์ให้แก่ห้องสมุดโรงเรียน และสมนึก อุดมะโกทิน (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า งบประมาณห้องสมุดมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ไม่มีการจัดสรรเงินพิเศษอื่น ๆ เช่น เงินบริจาคช่วยเหลือการดำเนินงานห้องสมุด และขาดการสนับสนุนให้บรรณารักษ์จัดกิจกรรมพิเศษเพื่อหาเงินเข้าห้องสมุด

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรมีอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ มีวัสดุและครุภัณฑ์ในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ และมีพื้นที่กว้างขวาง และมีจุดบริการอย่างเพียงพอ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ภูมิจันทร์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ และนรินทร์ นันทิพงศา (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า สถานที่ตั้งห้องสมุดควรมีความเป็นสัดส่วนหรือเป็นอาคารเอกเทศ อยู่ในที่ศูนย์กลาง มีสภาพที่ดีและมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ อีกทั้ง สมนึก อุดมะโกทิน (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการโดยส่วนรวมและจำแนกตามสถานภาพ มีปัญหาในการดำเนินงานห้องสมุดโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นครูบรรณารักษ์ที่มีปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์อยู่ในระดับมาก

5.4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านบริการ

และกิจกรรมพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรจัดกิจกรรมห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน และมีระบบการให้บริการที่ทันสมัย และนรินทร์ นันทิพงศา (2540 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและจัดทำโครงการพัฒนาห้องสมุด มีสถิติข้อมูลต่าง ๆ จัดให้มีบริการแก่คณะครู นักเรียน ชุมชน จัดให้นักเรียนได้เข้าใช้ห้องสมุดโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน มีการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งต้องมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ

5.5 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้าน

ทรัพยากรสารสนเทศพบว่า ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรกคือ ควรมีบริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ควรมีคอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ และควรมีสื่อ VCD และ DVD อย่างเพียงพอและหลากหลาย สอดคล้องกับภัชรี ภูมิหาทอง (2540 : 91-94) ที่พบว่า ไม่มีวัสดุไม้ตีพิมพ์ใช้เป็นประจำ เช่น ลูกโลก แผนที่ ของเล่นเสริมทักษะ เทปบันทึกเสียง สไลด์ วีดิทัศน์ และสมนีก อุดมะโกคิน (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ในการดำเนินงานห้องสมุดยังขาดคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล ไม่มีเครื่องนับจำนวนผู้ใช้บริการห้องสมุด และไม่มีหรือนำสื่อบันทึกมาให้บริการในห้องสมุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดให้ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีศึกษาศาสตร์รับผิดชอบงานห้องสมุดโดยตรง เพื่อให้การจัดการห้องสมุดเป็นไปอย่างถูกต้องเป็นระบบ

1.2 ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีการจัดห้องสมุดให้เป็นเอกเทศ หรือส่วนที่เหมาะสม เช่น มีความร่มรื่น ขนาดห้องกว้างขวางไม่แออัด ไม่มีเสียงดังรบกวน มีแสงสว่างเพียงพอ เป็นต้น

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์เขต 2 ควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ และควรจัดสรรงบประมาณสำหรับห้องสมุดโดยตรง

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์เขต 2 ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และกิจกรรมของห้องสมุดต้องสอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์เขต 2 ควรส่งเสริมให้มีคอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ และเป็นกำลังสำคัญในการจัดหาและระดมงบประมาณในการจัดหาสื่อประเภทต่าง ๆ เข้าห้องสมุดอย่างเพียงพอและหลากหลาย

1.6 ผู้บริหารโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์เขต 2 ควรจัดให้มีการอบรม และพัฒนาครูบรรณารักษ์อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรวิจัยแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านการให้บริการ และกิจกรรม

2.2 ควรวิจัยแนวทางการพัฒนาคุณภาพของห้องสมุดโรงเรียนด้านทรัพยากร สารสนเทศ

2.3 ควรวิจัยอุปสรรคในการพัฒนางานห้องสมุดโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY